

● De camerariem ●

De evaluatie van een simpel leren riempje tot een doorwrocht ergonomisch hulpmiddel

Wessel Sijl

Het is nog niet eens zo lang geleden dat de fotocamera om de nek werd gedragen met een smalle lederen of kunststof riem, die meedogenloos in je nek sneed en bij zware combinaties met teelens of flitser je bij wijze van spreken een nekhernia bezorgde. Dankzij verbeterde materialen en nieuwe ergonomische inzichten is zo'n vijftien jaar geleden een nieuwe en nuttige trend ingezet. Heden ten dage is het dragen van de camera geen straf meer, maar kun je spreken van het paraat hebben van je camera op een prettige en uitgekende wijze.

Laat ik stellen dat tot in de jaren zeventig van de vorige eeuw het helemaal niet zo gebruikelijk was dat de riem aan de camera zelf was bevestigd. Dat was voorbehouden aan de duurdere reportagecamera's, zoals de Leica, die beschikten over speciale bevestigingspunten op de camera. Meestal was het noodzakelijk om de camera in de (destijds populaire) 'paraattas' te dragen, waaraan een draagriem was bevestigd. Mede om die reden werd de paraattas vaak standaard met de camera meegeleverd. Om niet telkens te worden geconfronteerd met de lastig te openen en sluiten voorklep van zo'n paraattas (moest met enige kracht en handigheid over de lens heengetrokken worden), creëerden veel producenten de mogelijkheid om de klep van het bodem- of achterdeel te verwijderen.

Paraattas zonder riem

nekstukken toegepast. De oude paraattas bleef overigens gewoon verkrijgbaar (ook nu nog), maar werd steeds minder vaak standaard meegeleverd. Verder is de paraattas 'nieuwe stijl' zodanig ontworpen dat de riem gewoon aan de camera zelf bevestigd kan blijven door speciale sleuven in de paraattas waar de riem doorheen kan worden gehaald. Dit alles leidde trouwens mede tot de grotere populariteit van de (slim ontworpen) combitassen – waarover ik eerder een artikel in de SoftwareBus schreef – waarin je de camera mét de aangebrachte riem kunt opbergen.

Deze situatie duurde vrij lang, en de ontwikkelingen (lees: verbeteringen) met camerariemen verliepen traag. Een aardige ontwikkeling in die periode was de optie om de camera, gehangen om de nek, te stabiliseren door een extra bevestiging aan een speciaal extra riempje om de borst. Deze ontwikkeling is o.a. aan de bergsport ontleend, waarbij een

Typische jaren zeventig camera met riem aan bevestigingsogen

Zoals gezegd hadden de betere camera's al in een vroeg stadium speciale bevestigingsogen voor de riem. De overweging daarbij was logisch, want voor echte paraatheid van de camera moest je niet gehinderd worden door een lastig te openen paraattas. In de jaren zeventig werd dit goede voorbeeld overgenomen door vrijwel alle Japanse camera-fabrikanten, en zo is het tegenwoordig de gewoonste zaak van de wereld dat de draagriem rechtstreeks aan de camera wordt bevestigd.

In dezelfde periode – we spreken nog steeds van de jaren zeventig – werden de traditionele dunne riemen vervangen door betere producten, vaak gemaakt van zachte kunststof, en meestal ook wat breder uitgevoerd. Daarmee deed tevens de ergonomie zijn intrede, want behalve bredere uitvoeringen (snijden minder in de nek) werden er ook gepolsterde

Handige combinatie van draagriem met rugzak

Schouderriem met veel draagcomfort

wel opzichtige ontwikkeling in de jaren zeventig, was een brede riem, veelal van geweven stof, uitgevoerd in felle kleuren, met daarop prominent de naam van 'jouw' camera-merk. Je vindt ze trouwens nog steeds. Leuk, maar de opzichtige merknaam van de camera – van grote afstand te zien – was een vrijbrief voor de (scooter)dief. Menig politiefunctionaris heeft aangiften van zo'n gestolen camera met opzichtige draagriem mogen uittypen. Bovendien waren deze riemen vaak met grove musketonhaken aan de camera bevestigd, wat al snel leidde tot krassen en andere beschadigingen aan het camerahuis. De eerste echte opzienbarende vooruitgang diende zich zo'n vijftien jaar geleden aan. Het was het Amerikaanse merk OpTech, dat camerariemen op de markt bracht waarvan het grootste deel bestond uit een brede band van neopreen. Door de verende en schokabsorberende eigenschap van neopreen¹ voelt de camera een stuk lichter aan om de nek, en het draagcomfort is daarmee fors beter. Op fotografiebeurzen, zoals de Photokina, wordt dit vaak gedemonstreerd met een zware baksteen aan de riem, zodat bezoekers zelf kunnen ervaren dat het draagcomfort verrassend goed is.

Neopreen riem van OpTech

Deze verdienstelijke fabrikant levert deze riemen - in alle soorten, maten en kleuren - nog volop, maar vele concurrenten maken inmiddels vergelijkbare producten. Evenwel, Op-

¹ (Neopreen is synthetisch rubber. (Red. bron: Wikipedia)

naar voren bunge-
lende camera aan de
riem om je nek (als
je voorover staat of
hangt) zeer onge-
wenst is. Met bijvoor-
beeld het risico dat
de camera tegen een
rotswand kan slaan.
Ook wandelaars
hadden behoefte aan
zo'n extra stabilise-
ring, en zelfs voor
fietsers bleek het een
handig extra hulp-
middel.
De fabrikanten van
(bergsport)rugszakken
speelden hier op in
door de camera op
de borstband of
heupband van de
rugszak te kunnen
fixeren.
Deze borstriem
maakt trouwens te-
genwoordig een op-
leving door de komst
van de zogenoemde
action cams.

Een andere, minder
spectaculaire, maar

Tech heeft met deze
ontwikkeling een
trend gezet voor an-
dere interessante
ontwikkelingen ten
behoefte van een
prettig draagcomfort
van de camera.

Een andere grote
doorbraak was de
riem die schuin over
de schouder wordt
gedragen, waarbij
deze niet meer aan
de speciale bevesti-
gingsogen wordt
aangebracht, maar
aan de onderzijde
van de camera, aan
de statiefmoer. Dit geeft een nog groter draagcomfort en
ook meer bewegingsvrijheid. Je hebt minder last van bunge-
len, en op en neer bewegen van de camera op de borst is
helemaal van de baan. Verder is de riem zo uitgevoerd dat
de camera met een speciale metalen of kunststof oog over
de riem glijdt. Als je de camera uit zijn hangende positie,
ongeveer iets boven de heup, voor het oog brengt, glijdt hij
over de riem, zonder dat de riem zelf van zijn plaats komt.
Ook de riemafstand waarover je de camera kunt laten
glijden, is met speciale clips instelbaar.
De trendsetters voor dit type riem zijn de uitstekende
fabrikanten Black Rapid en CarrySpeed. Ook deze firma's
hebben trouwens inmiddels vele concurrenten voor dit type
riem op de markt zien komen.

Voorbeeld van een harnas voor 'gewone' camera's

Vaak wordt ook voor het (vrij brede en zeer comfortabele)
schouderstuk het voornoemde neopreen toegepast, voor nog
meer draagcomfort. Omdat de schouderstukken zo breed zijn
uitgevoerd (vergelijkbaar met de riem van een cameratas)
hebben veel fabrikanten dat slim benut voor het aanbrengen
van opbergvakjes met ritsen. Bijvoorbeeld voor het opbergen
van geheugenkaartjes, pasjes, enz. Een verdere verbetering
(optioneel) is een extra riempje dat onder de oksel wordt
aangebracht voor een verbeterde stabilisatie. Ten slotte zijn
er modellen op de markt die speciaal voor de vrouwelijke
anatomie zijn ontworpen.

Zoals de lezer wellicht merkt, is de schrijver van dit artikel
een groot fan van dit type riem. Het gebruik van deze
'schuine' riem is wat anders dan voorheen. Als de camera
werd opgeborgen in de combitas, werd daarmee ook de nek-
riem opgeborgen. Maar met deze schouderriem is het slim

Voorbeeld van een strak harnas, geliefd bij gebruik van 'action cams'

om deze om te houden als je de camera afkoppelt (wat vlot en gemakkelijk gaat met behulp van een speciale snelkoppeling). Als ik op stap ga met de camera heb ik meestal de riem al van tevoren omgedaan; de camera komt uit de combitas en wordt aan de riem gekoppeld zodra ik op locatie ben. Het succes van deze schuin aangebrachte schouderriem lokte weer nieuwe ontwikkelingen uit. De opvallendste nieuwe verschijning die op deze riem voortborduurde, is een soort harnas waarmee beide schouders worden benut. Dit biedt bijvoorbeeld de mogelijkheid twee camera's aan te brengen.

Het is een nogal opzichtig geheel. Ikzelf zie het voordeel van zo'n harnas niet in, maar voor een prof, die met meer schietklare camera's met zware lenzen op pad moet, kan zo'n harnas een uitkomst zijn. Er zijn echter ook, vrij recent, nieuwe variaties op de markt gekomen, waarbij het harnas vrij strak over het lichaam wordt aangebracht, en vooral is bedoeld voor de 'action cams' (zoals de GoPro). Het is bij dat type fotografie (en ook video) gebruikelijk dat de camera niet hangt aan een riem, maar op een van de strakke banden is aangebracht, met de lens naar voren.

Dus speciaal bedoeld voor actiefotografie, waarbij het harnas niet mag verschuiven of van het lichaam mag vallen. Een heel andere ontwikkeling, tevens de meest recente, is de koppelriem die om de heup wordt aangebracht. Je kunt dit het best vergelijken met de koppelriem die door politieagenten wordt gebruikt.

Echt nieuw is dit idee (voor het dragen van fotospullen) dus eigenlijk niet, maar het is er niet minder interessant om. Waar de politieriem is behangen met dienstwapen, peperspray, handboeien én het vermaledijde bonnenboekje, wordt de fotokoppelriem voorzien van – uiteraard – de camera, en verder lenzen en andere accessoires. De camera wordt bevestigd met een slimme, veilige en solide snelkoppeling. Of zo'n heupriem nuttig is, is vooral afhankelijk van hoe je werkt en onder welke omstandigheden. Het nadeel is dat een schoudertas (als je die voor de rest van je fotospullen wil meenemen) danig in de weg kan zitten. Of beter gezegd: de koppelriem zit de tas in de weg. In feite ben je, als je extra spullen wil meenemen, gebonden aan een rugzak of 'sling bag'.

De fotokoppelriem

Ik heb nu steeds de riemen behandeld, die om nek, schouder of heup worden gedragen. Maar er bestaan ook handriemen en polskoordjes. In feite bestaan die al best lang.

Het polskoordje was (en is) populair bij lichte 'point-and-shoot-camera's'; veertig jaar geleden bij de Kodak Instamatic, en nu bij de kleine digitale compact. Mede doordat de kleine en simpele compactcamera steeds meer het veld moet ruimen voor de smartphone, vraag ik me af hoe lang dit polsriempje nog blijft bestaan. De handriem (vaak op zijn Engels handstrap genoemd) bestaat ook al geruime tijd. Bij

de compacte videocamera is zo'n handriem (je steekt je hand erdoor) al heel lang populair en deze wordt vaak met de camera meegeleverd. Bij fotocamera's worden ze op twee plaatsen bevestigd: aan de ene kant aan het traditionele bevestigingspunt voor camerariemen en aan de andere kant aan de onderzijde, aan de statiefmoer. Vreemd genoeg zijn ze meestal uitsluitend voor rechtshandigen verkrijgbaar, vooral de uitgesproken 'handvriendelijke' voorgevormde modellen. Dit is mede bepaald door het ontwerp van de camera. Het voordeel van deze riem is dat de camera snel ter hand kan worden genomen, en relatief weinig ruimte in beslag neemt in de combitas (vaak kan deze riem er gewoon aan blijven zitten). Nadeel is dat er toch enig risico bestaat dat de camera van je hand afglijdt.

Handriem

Is deze opsomming van riemen en draagsystemen compleet? Vast niet, maar hij geeft een indruk van wat er zoal verkrijgbaar is en wat het beste bij je past (als je van de in de nek snijdende oude riem af wil). Doe er je voordeel mee.

En het oude leren riempje met paraattas, bestaat dat nog? Jawel, sterker nog, dat beleeft zowaar een comeback. Het is vooral een hype voor het dragen van de (alleszins compacte) systeemcamera's en edelcompacts. Dit alles onder de noemer 'retro'.

Het kan verkeren.

Retro camerariem